

**Ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen välinen
tulossopimus vuosille 2024-2027**

Sisällys

1	Strategiset linjaukset.....	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	5
3	Tulostavoitteet	6
4	Voimavarojen hallinta	12
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset.....	13
6	Liitteet	14
	Liite 1 Riskianalyysi	14

1 Strategiset linjaukset

Suomen ympäristökeskus (Syke) on ympäristöalan tutkimus- ja kehittämiskeskus, joka tuottaa kestävyysmurrosta tukevaa tietoa, asiantuntemusta ja palveluja yhteiskunnan eri toimijoille. Syke mahdollistaa vihreää siirtymää ja kestävyysmurrosta tuottamalla monipuolisesti, ratkaisukeskeisesti ja vuorovaikutteisesti tietoa ja välittämällä sitä käyttöön sekä arvioimalla politiikan ja suunnitelmien vaihtoehtoja ja vaikuttavuutta. Syke tukee tutkimuksellaan ja asiantuntemuksellaan kansallista ja EU-tason yhteiskunnallista päätöksentekoa ja lainsäädännön toimeenpanoa. Syke huolehtii myös useista EU-lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusten edellyttämistä raportoinneista sekä hoitaa eräitä ympäristövalvonnan ja muita viranomaistehtäviä. Syke toimii ympäristöministeriön ohjauksessa, mutta hoitaa myös maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvia vesivarojen käytön ja hoidon tehtäviä.

Tämän tulossopimuksen alainen Syken toiminta sitoutuu ympäristöministeriön hallinnonalan vaikuttavuustavoitteisiin (luku 2). Niiden lisäksi Syken toimintaympäristöön liittyvät erityisesti seuraavat hallitusohjelman (HO 2023) linjaukset:

- Hallitusohjelman "Vahva ja välittävä Suomi" keskeisinä painoituksina on kestävä talouskasvun ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen. Ympäristönäkökulmasta se tarkoittaa mm. investointeihin liittyvän luvituksen sujuvoittamista. Keskitetyt ympäristölupa- ja valvontamenettelyt edellyttävät myös Sykeltä kumppanuustoiminnan sopeuttamista uuteen toimintaympäristöön.
- Hallitusohjelman tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan linjauksilla on vahva kaupallistettavia ja vientikykyisiä innovaatioita tukeva painotus. Samalla ympäristökysymysten ratkaisuihin odotetaan yrityksille kilpailukykytekoja – positiivista kädenjälkeä pyritään tukemaan sekä ilmasto- että luontokatoksymyksissä.
- Hallitusohjelmassa korostuu myös kokonaisvaltainen turvallisuuden vahvistaminen yhteiskunnan eri osa-alueilla. Konkreettinen toimi on tällä hallituskaudella mm. Ukrainan jälleenrakentaminen, johon Suomi, Syke mukaan lukien panostaa ympäristösektorilla. Konkreettinen muutos on myös Suomen Nato-jäsenyys.
- Hallitusohjelmassa korostetaan tarvetta pitkäjänteiseen EU-politiikkaan ja siihen vaikuttamiseen. Syke tukee sekä tiedollisesti että verkostojensa kautta ennakoivasti ja aktiivisesti EU-asioiden valmistelua ja vaikuttamista EU:ssa tapahtuvaan päätöksentekoon.

Syken toiminta tukee pitkäjänteisesti myös useita kestävä kehityksen tavoitteita. Syke julkaisi toisen vastuullisuusraporttinsa¹ keväällä 2023 koskien vuotta 2022. Siinä raportoitiin Syken vastuullisuudesta suhteessa viiteen kestävä kehityksen tavoitteeseen: SDG6 (puhdas vesi ja sanitaatio), SDG 12 (vastuullista kuluttamista), SDG 13 (ilmastotekoja), SDG 14 (vedenalainen elämä) ja SDG 15 (maanpäällinen elämä). Lisäksi raportissa kuvataan Syken vastuullisuuden johtamista, sosiaalista vastuuta sekä hiilijalanjälkeä uudella, kattavammalla laskentatavalla.

Syken strategian 2021-2025 visiona on kestävyysmurros - Syke vaikuttaa tutkimuksella, tiedolla ja palveluilla kestävä yhteiskunnan rakentamiseen. Syke keskittyy toiminnassaan:

- ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen, erityisesti näihin liittyviin ohjausjärjestelmiin ja -keinoihin sekä toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointiin ja seurantaan;
- vesistöjen, pohjavesien ja Itämeren hyvän tilan, suojelun, hoidon ja kestävä käytön edistämiseen sekä Itämereen ja vesiin kohdistuvien paineiden vaikutuksiin ja tilan seurantaan sekä Itämereen ja vesistöihin liittyvien ohjausjärjestelmien ja -keinojen kehittämiseen;
- kiertotalouden ja biotalouden kestävyden arviointiin ja edistämiseen sekä materiaalien ja energian käytön tehokkuuden lisäämiseen;
- luonnonvarojen käytön kestävyden ja vaikutusten arvioinnin kehittämiseen sekä uudentyyppisten riskien tunnistamiseen ja ratkaisujen löytämiseen;
- luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen ja turvaamiseen, luonnon kestävä käytön ja ekosysteemien toimintaan perustuvien palveluiden ylläpidon edistämiseen ja ratkaisuihin sekä hyvinvoinnin edistämiseen luontopohjaisilla ratkaisuilla;

¹ SYKEN vastuullisuusraportti 2022: <https://storymaps.arcgis.com/collections/daf7cf3d59af4160bafd4e5f5cd34767>

- kestävän alueidenkäytön, rakennetun ympäristön ja liikennejärjestelmiä koskevan tiedon tuottamiseen ja jakamiseen, asiakaslisäarvoa tuottavan rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kehittämiseen ja muiden rakennetun ympäristön tietojärjestelmien ylläpitoon ja kehittämiseen sekä käyttötarpeiden yhteensovittamista tukevien ohjauskeinojen arviointiin ja kehittämiseen.

Edellä olevilla painopistealueilla Syke edistää niihin vaikuttavien järjestelmien kestävyysmurrosta systeemisten analyysien ja yhteiskehittämisen avulla. Syke kehittää, arvioi ja sovittaa erilaisia tiedon tuotannon muotoja vastaamaan yhteiskunnan tarpeisiin. Yhteiskunnan muutosta analysoidaan ja kehitetään tutkimuksen, päätöksenteon ja käytännön vuoropuheluna.

Syke ylläpitää ja kehittää kansallisia seuranta-, tieto- ja tutkimusinfrastruktuureita. Syke koordinoi useaa kansallista ympäristötilan seurantaohjelmaa ja vastaa eri kansallisten ympäristötietovarantojen ylläpidosta, kehittämistä ja tiedon jakelusta avoin data- ja erilaisten sähköisten palveluiden kautta. Syke on toiminut ympäristöalalle määrättyinä kansallisena vertailulaboratoriona vuodesta 2001 lähtien tukien ympäristöalan toimijoita ja tuottaen laaja-alaisesti ympäristömittauksia. Syke hoitaa myös eräitä ympäristövalvonnan ja muita viranomais tehtäviä, ja vie suomalaista erityisosaamista ulkomaille ympäristön tutkimuksen ja seurannan sekä alan hallinnon ja ohjauksen alueilta.

Syke ottaa tutkimus- ja kehittämistoiminnassaan huomioon myös merkitykseltään kasvavat ympäristökysymykset, kuten

- luontokadon merkityksen kasvu ja siihen liittyen ohjausmekanismeja tukevien arviointimenetelmien kasvava tarve;
- kestävyysmurroksen vauhdittaminen ja yhteiskunnallisen resilienssin vahvistaminen;
- vihreän siirtymän oikeudenmukaisuusvaikutukset;
- kestävyysmurroksen ja talouden riippuvuudet; ja
- kaksoissiirtymä: vihreän siirtymän ja digitaalisen murroksen yhdessä muodostama kokonaisuus.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Ympäristöministeriön hallinnonalan pitkän aikavälin yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ja niitä tarkentavat painopisteet ovat:

- 1) Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen
 - Ilmastonmuutoksen, luontokadon ja saastumisen keskinäiset riippuvuudet on tunnistettu ja ne ratkaistaan yhdessä.
 - Hiilineutraaliustavoite on saavutettu, Suomi on hiilinegatiivinen.
 - Ympäristöön, maaperään, ilmaan ja vesistöihin ei kulkeudu haitallisia päästöjä. Ympäristöriskit ovat hallinnassa.
 - Yhdyskuntien kehittäminen ehkäisee luontokatoa ja hillitsee ilmastonmuutosta
- 2) Vihreä siirtymä on kasvun perusta
 - Vihreän siirtymän ratkaisut ovat Suomen talouden veturi.
 - Vihreä siirtymä vahvistaa luontopääomaa ja huoltovarmuutta.
 - Kiertotalous on talouden valtavirtaa, ja luonnonvaroja käytetään planeetan kantokyvyn mukaan.
 - Kiinteistö- ja rakennusalan tuottavuutta parannetaan, rakennusten elinkaari on vähähiilinen ja materiaalitehokas.
- 3) Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa
 - Kunnat, kaupungit ja alueet luovat edellytykset kestäväälle elämäntavalle.
 - Asuntoja on riittävästi erilaisille väestöryhmille ja ne vastaavat asukkaiden tarpeita. Asunnottomuutta ei esiinny.
 - Rakennettu ympäristö tukee ihmisten hyvinvointia, luontosuhdetta ja sujuvaa arkea.
 - Kestävien valintojen tekeminen on helppoa, houkuttelevaa ja taloudellisesti kannustavaa.
- 4) Yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään.
 - Lainsäädäntö ja hallinnon rakenteet tukevat kestäväää muutosta.
 - Yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyö ohjaa pääomia ja vihreän siirtymän toimia.
 - Ympäristötietoa ja digitalisaatiota hyödynnetään päätöksenteossa tehokkaasti – tieto ohjaa vihreää siirtymää ja kulutusvalintoja.
 - Suomi vaikuttaa ennakoivasti ja tuloksellisesti EU:ssa ja kansainvälisesti.
 - Oikeudenmukaista siirtymää valmistellaan vuorovaikutuksessa kansalaisyhteiskunnan sekä sidosryhmien kanssa

Ympäristöministeriön ja Syken välinen tulossopimus kiinnittyy kaikkiin em. tavoitteisiin.

3 Tulostavoitteet

3.1 Suomen ympäristökeskuksen tulostavoitteet

Suomen ympäristökeskuksen tulostavoitteet esitetään alla ympäristöministeriön hallinnonalan vaikuttavuustavoitteiden alla. Syke vaikuttaa yhteiskunnan kehityksen kestävytyteen tuottamalla ja välittämällä uutta tietoa ja uusia ratkaisumalleja. Tiedon keskeisiä käyttäjiä ovat valtioneuvosto, aluehallinto, kunnat, maakuntien liitot, elinkeinoelämä, tiedotusvälineet, kansalaisjärjestöt sekä yksityiset kansalaiset.

1. Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen (TAE)

1.1 Syken luonnon monimuotoisuuden tila-analyysit ja ratkaisuehdotukset tukevat kehitystä kohti luontoposiitiivisuutta.	
<i>Mittari 1. Syke on selvittänyt tutkittuun tietoon perustuen luontojalanjäljen ja luontokädenjäljen mittareita ja mitattavuutta sekä edistänyt mittareiden käyttöä yhteiskunnassa.</i>	
2024	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ aloitettu
2025	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ osin valmis
2026	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ osin valmis
2027	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis
<i>Mittari 2. Organisaatiot, joiden kanssa tehty yhteistyötä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi (kpl).</i>	
2024	Organisaatioiden määrä kasvaa +5% lähtötasovuoteen 2023 verrattuna.
2025	Organisaatioiden määrä kasvaa +7% lähtötasovuoteen 2023 verrattuna.
2026	Organisaatioiden määrä kasvaa +9% lähtötasovuoteen 2023 verrattuna.
2027	Organisaatioiden määrä kasvaa +10% lähtötasovuoteen 2023 verrattuna.
1.2 Syken tuottamat arvioinnit ja ratkaisut tukevat merten ja vesistöjen hyvän tilan saavuttamista.	
<i>Mittari 1. Syken vesi- ja merivesistömallijärjestelmien (WSFS-Vemala ja rannikon kokonaiskuormitusmalli FICOS) ja niiden tuottamien tietojen hyödyntäminen alueilla vesien- ja merenhoidon suunnittelussa ja toimeenpanossa.</i>	
2024	Tavoitearvot määritellään vuoden 2024 aikana.
2025	Tavoitearvot määritellään vuoden 2024 aikana.
2026	Tavoitearvot määritellään vuoden 2024 aikana.
2027	Tavoitearvot määritellään vuoden 2024 aikana.
<i>Mittari 2. Organisaatioiden määrä, joiden kanssa yhteiskehitetty teknisiä, digitaalisia tai luontopohjaisia ratkaisuja vesien- ja meren tilan parantamiseksi (kpl).</i>	
2024	Organisaatioiden määrä kasvaa +5% verrattuna lähtötasovuoteen 2023.
2025	Organisaatioiden määrä kasvaa +7% verrattuna lähtötasovuoteen 2023.
2026	Organisaatioiden määrä kasvaa +9% verrattuna lähtötasovuoteen 2023.
2027	Organisaatioiden määrä kasvaa +10% verrattuna lähtötasovuoteen 2023.
1.3 Syken johdolla yhteiskehitettävät ratkaisut vahvistavat polkuja kohti hiilineutraalisuutta.	
<i>Mittari 1. Suomen kuntien kasvihuonekaasupäästöjen muutos vuodesta 2022¹</i>	
2024	Lähtötaso eli Suomen kuntien kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2022 julkaistaan vuonna 2024.
2025	Suomen kuntien kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet 2% vuonna 2023 vuodesta 2022.
2026	Suomen kuntien kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet 5% vuonna 2024 vuodesta 2022.
2027	Suomen kuntien kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet 8% vuonna 2025 vuodesta 2022.
<i>Mittari 2. Valtion virastot, joissa seurataan hankintojen hiilijalanjälkeä.</i>	
2024	Valtion virastojen hiilijalanjälkeä seurataan vähintään viidessä valtion virastossa.
2025	Määrä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2026	Määrä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2027	Määrä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.

Mittari 3. Suomen hiilikädenjäljen muutos päätuoteryhmittäin²	
2024	Hiilikädenjäljen voidaan indikoida parantuneen kokonaisuudessaan (tavoitetaso määritellään vuoden 2024 aikana).
2025	Hiilikädenjäljen voidaan indikoida parantuneen kokonaisuudessaan (tavoitetaso määritellään vuoden 2024 aikana).
2026	Hiilikädenjäljen voidaan indikoida parantuneen kokonaisuudessaan (tavoitetaso määritellään vuoden 2024 aikana).
2027	Hiilikädenjäljen voidaan indikoida parantuneen kokonaisuudessaan (tavoitetaso määritellään vuoden 2024 aikana).

¹ Kunkin vuoden kasvihuonekaasupäästötiedot saadaan laskettua päättynyttä vuotta seuraavan toisen vuoden aikana virallisten tilastojen valmistuttua.

² Indikaattoreiden arvot lasketaan ENVIMAT-mallilla.

2. Vihreä siirtymä on kasvun perusta (TAE)

2.1 Syke palvelee ympäristöhallintoa aiempaa tehokkaammin ja vaikuttavammin.	
Mittari 1. Ympäristöhallinnon tyytyväisyys Syken kehittämien ja ylläpitämien tietojärjestelmien ja -aineistojen käytettävyyteen.	
2024	Uusi mittari, ei tavoitetasoa 2024.
2025	Tyytyväisyys lisääntyy vuosina 2025-27.
2026	Tyytyväisyys lisääntyy vuosina 2025-27.
2027	Tyytyväisyys lisääntyy vuosina 2025-27.
2.2 Syke tukee Suomen nousua luonto- ja ympäristövaikutukset huomioonottavaksi puhtaan energian ja teknologian edelläkävijäksi.	
Mittari 1. Syke toteuttanut energijärjestelmätason tarkasteluja ja analysoinut uusia sähköön ja vetyyn perustuvia ratkaisuja.	
2024	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ aloitettu
2025	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ osin valmis
2026	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ osin valmis
2027	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis
Mittari 2. Rakentamisen co2-päästötietokannan käyttö & infrarakentamisen co2-päästötietokannan käyttö	
2024	Käyttäjien määrä kasvaa 10% vuodesta 2023.
2025	Käyttäjien määrä kasvaa 14% vuodesta 2023.
2026	Käyttäjien määrä kasvaa 18% vuodesta 2023.
2027	Käyttäjien määrä kasvaa 20% vuodesta 2023.
Mittari 3. Syke on yhteiskehittänyt puhtaan energian, kestävän ja oikeudenmukaisen siirtymän tiekartan ja viestinyt siitä.	
2024	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ aloitettu
2025	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ osin valmis
2026	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ osin valmis
2027	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis
2.3 Syken analyysit ja yhteistyöhankkeet tukevat siirtymää lineaaritaloudesta markkinaehtoiseen kestävään kiertotalouteen.	
Mittari 1. Kiertotalouden green dealiin liittyvän viestinnän laajuus³	
2024	Uusi mittari, ei tavoitetasoa 2024.
2025	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2026	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2027	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
Mittari 2. Kiertotalouden green dealien kohdennetumpaan sparraukseen ja yhteistyöhön osallistuneiden organisaatioiden kokemus Syken tuen merkityksellisyydestä ja oikea-aikaisuudesta⁴	
2024	-
2025	Syken tuki koetaan merkityksellisenä ja oikea-aikaisena

2026	Syken tuki koetaan merkityksellisenä ja oikea-aikaisena.
2027	Syken tuki koetaan merkityksellisenä ja oikea-aikaisena.

³ Tilaisuuksien osallistujamäärät, some-postausten näytöt, verkkosivujen kävijämäärät.

⁴ Raportoidaan ensimmäisen kerran vuoden 2025 kyselyn perusteella, koska kohdenneet Green Deal -toimet käynnistyvät vasta vuoden 2024 loppupuolella. Myös tavoitetaso määritellään tarkemmin kyselyn yhteydessä.

3. Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa (TAE)

3.1 Kestävä alueidenkäytön suunnittelu nousee valtavirraksi Suomessa Syken tiedon tukemana.	
<i>Mittari 1. Liiteri- ja Ryhti -palveluiden käyttäjämäärät</i>	
2024	Ryhti-palvelu otetaan käyttöön asteittain 2024, jolloin määritellään lähtötaso.
2025	+8% vuoteen 2024 verrattuna.
2026	+9% vuoteen 2024 verrattuna.
2027	+10% vuoteen 2024 verrattuna.
<i>Mittari 2. Syken tuottamien lähiluonnon saavutettavuutta ja laatua kuvaavien analyysien määrä.</i>	
2024	-
2025	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen kahteen vuoteen verrattuna.
2026	-
2027	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen kahteen vuoteen verrattuna.
3.2 Rakennetun ympäristön turvallisuus, terveys ja resilienssi vahvistuvat Syken analyysien ja yhteistyöhankkeiden tukemana.	
<i>Mittari 1. Ilmapäästöjen haittakustannuslaskurin käyttäjämäärä.</i>	
2024	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2025	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2026	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2027	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
<i>Mittari 2. Tulvakarttapalvelun käyttäjämäärä</i>	
2024	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa verrattuna edelliseen vuoteen.
2025	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa verrattuna edelliseen vuoteen.
2026	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa verrattuna edelliseen vuoteen.
2027	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa verrattuna edelliseen vuoteen.
3.3 Syken vuorovaikutteinen alueidenkäytön ja kaupunkien suunnittelua tukeva hankekokonaisuus monipuolistaa osallistumisen vaikuttavuutta suunnitteluprosesseissa.	
<i>Mittari 1. Syken hankkeisiin osallistuvien eri tahojen määrä.</i>	
2024	Tavoitearvot määritellään vuoden 2024 aikana.
2025	Tavoitearvot määritellään vuoden 2024 aikana.
2026	Tavoitearvot määritellään vuoden 2024 aikana.
2027	Tavoitearvot määritellään vuoden 2024 aikana.

4. Yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään (TAE)

4.1 Syken tuottama kokonaisnäkemys ja visio systeemisestä muutoksesta tukevat yhteiskunnan toimijoita vihreässä siirtymässä ja kestävyysmurroksessa.	
<i>Mittari 1. Syken julkaisemien systeemistä kestävyysmurrosta ja/tai vihreää siirtymää käsittelevien tieteellisten ja populaaristen artikkeleiden määrä.</i>	
2024	Julkaisujen määrä kasvaa vuosittain 2%
2025	Julkaisujen määrä kasvaa vuosittain 2%
2026	Julkaisujen määrä kasvaa vuosittain 2%
2027	Julkaisujen määrä kasvaa vuosittain 2%
4.2 Syke kehittää vihreää siirtymää ja kestävyysmurrosta tukevia politiikkaprosesseja ja edistää niiden toimeenpanoa yhteiskunnassa keskeisten toimijoiden kanssa.	

Mittari 1. HINKU-, Luontokunta- ja LIFE IP- hankkeiden piirissä olevien asukkaiden määrän muutos vuodesta 2023.	
2024	Määrä kasvaa vuosittain 5%
2025	Määrä kasvaa vuosittain 5%
2026	Määrä kasvaa vuosittain 5%
2027	Määrä kasvaa vuosittain 5%
Mittari 2. Kokemus Syken tutkimus- ja asiantuntijatuesta ympäristöministeriölle keskeisen lainsäädännön valmistelussa⁵	
2024	-
2025	Tuki koetaan hyvänä ja oikea-aikaisena.
2026	-
2027	Tuki koetaan hyvänä ja oikea-aikaisena.
4.3 Suomen EU-ennakkovaikuttaminen ja EU-sääntelyn kansallinen toimeenpano vahvistuvat Syken tuottaman tiedon ja kansainvälisen vuorovaikutuksen avulla.	
Mittari 1. Kansainvälisiin asiantuntija- ja verkostokokouksiin osallistuneiden sykeläisten määrä.	
2024	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa.
2025	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa.
2026	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa.
2027	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa.
4.4 Syken vastuulla oleva tutkimusinfrastruktuuri vaikuttaa luotettavan mittaustiedon avulla vihreän siirtymän ja kestävyysmurroksen edistämiseen⁶.	
Mittari 1. Vihreää siirtymää tukevien laboratorion laatupalvelutuotteiden lukumäärä⁷	
2024	Määrä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2025	Määrä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2026	Määrä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2027	Määrä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
4.5 Syken vastuulla olevat tietovarannot ja -järjestelmät tukevat y-konsernia, yrityksiä ja muita keskeisiä toimijoita vihreän siirtymän edistämässä.	
Mittari 1. Palvelutaso (saatavuus)	
2024	>99%
2025	>99%
2026	>99%
2027	>99%
Mittari 2. Avoimeksi aineistoiksi luokiteltujen tietojen julkaisuaste.	
2024	>99%
2025	>99%
2026	>99%
2027	>99%
Mittari 3. Aineistojen jakaminen rajapintapalveluna.	
2024	>95%
2025	>95%
2026	>95%
2027	>95%

⁵ Arviointi on osa Syke joka toinen vuosi tehtävää palvelukykykyselyä, johon nimetään kulloinkin ajankohtaiset lainsäädäntöhankkeet.

⁶ Arandan käyttöä koskeva mittari ja sen tavoitearvot määritellään vuoden 2024 aikana.

⁷ Laatupalvelutuotteet: vertailumittaukset, näyteenottajien sertifiointit ja standardit. Mittarille mitataan Syken laboratoripalveluiden kehittämisen suuntaa kohti vihreän siirtymän uusia mittaustarpeita.

3.2 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet

3.2.1 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnallisen tehokkuuden tavoitteet

	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
<i>Ammattiyhteisölle suunnatut artikkelit ja blogit / htv¹</i>	0,41	-	0,40	0,40	0,40	0,40	TAE
<i>Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit / T&K-htv</i>	0,82	0,63	1,0	1,1	1,1	1,1	TAE
<i>Julkaisut / htv</i>	0,92	0,69	1,1	1,1	1,1	1,1	TAE
<i>Julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus (%)</i>	73	94	100	100	100	100	TAE
<i>Liiketaloudellisen toiminnan kustannusvastaavuus (%)</i>	96	104	105	105	105	105	TAE

¹ Uusi mittari, joten luvut eivät täysin vertailukelpoiset aiempien kanssa.

3.2.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteet

	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
Tutkimuksen ja asiantuntijatyön laatu							
<i>Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit (kpl)</i>	276	222	290	310	310	310	TAE
<i>Julkaisuiden tieteellinen vaikuttavuus (TOP 10-viittäusindeksi¹)</i>	1,44	1,56	1,45	1,45	1,45	1,45	TAE
<i>Tieteellisten julkaisuiden laatu (JUFO 2- ja JUFO 3 – tasoille luokiteltujen artikkeleiden osuus (%)²)</i>	45%	53%	50%	50%	50%	50%	TAE
<i>Ammattiyhteisölle suunnatut artikkelit (kpl)</i>	222	175	220	220	220	220	TAE
<i>Väitelleiden tutkijoiden osuus kaikista tutkijoista*</i>	-	-	Tavoitetaso määritellään myöhemmin	Tavoitetaso määritellään myöhemmin	Tavoitetaso määritellään myöhemmin	Tavoitetaso määritellään myöhemmin	
Data, aineistot ja sähköiset palvelut							
<i>Verkkosivuvierailujen määrä** - syke.fi (1000 kpl/a) - temaattiset verkkosivut yhteensä: ymparisto.fi, itameri.fi, vesi.fi (1000 kpl/a)</i>	2600 (ymparisto.fi)	- (seurantateknologian muuttumisen myötä luvut eivät ole vertailukelpoisia)	Tavoitetaso määritellään myöhemmin	Tavoitetaso määritellään myöhemmin	Tavoitetaso määritellään myöhemmin	Tavoitetaso määritellään myöhemmin	TAE

<i>Paikkatietoaineistojen rajapintojen käyttömäärä (milj. kpl)</i> ³	188	<i>Uudistettu laskentapa – ei arviota.</i>	<i>Tavoitetaso määritellään myöhemmin</i>	<i>Tavoitetaso määritellään myöhemmin</i>	<i>Tavoitetaso määritellään myöhemmin</i>	<i>Tavoitetaso määritellään myöhemmin</i>	TAE
Palvelukyvykkyys							
<i>Tyytyväisyys Syken palvelukykyyn kokonaisuutena (YM, MMM, ELYt)</i>	<i>Ei mitattu</i>	3,5/5	-	3,5/5	-	3,5/5	TAE
<i>Tyytyväisyys Syken asiantuntijatukeen (YM, MMM, ELYt)</i>	<i>Ei mitattu</i>	<i>Tavoite 3,0/5</i>	-	3,5/5	-	3,5/5	TAE
Medianäkyvyys							
<i>Tunnettuus-kiinnostavuus -indeksi</i> ^{4*}	-	<i>Hyvä</i>	-	<i>Hyvä</i>	-	<i>Hyvä</i>	
<i>Toimivuus -indeksi</i> ^{5*}	-	<i>Hyvä</i>	-	<i>Hyvä</i>	-	<i>Hyvä</i>	
<i>Syken näkyminen mediassa*</i>							
<i>Syken maine</i> ^{6*}	-	<i>Hyvä 3,79</i>	-	<i>Hyvä</i>		<i>Hyvä</i>	
Yhteiskunnallinen viestintä ja vuorovaikutus							
<i>Asiantuntijablogien määrä (kpl)</i>	53	47	<i>Pientä kasvua (tarkennetaan)</i>	<i>Tavoite-taso</i>	<i>Tavoite-taso</i>	<i>Tavoite-taso</i>	TAE
<i>Policy brief -julkaisujen määrä (kpl)</i>	26	27	<i>Tarkennetaan</i>	<i>Tavoite-taso</i>	<i>Tavoite-taso</i>	<i>Tavoite-taso</i>	TAE
<i>Lausunnot eduskunnalle ja ministeriöille (kpl)</i> ⁷	207	145	<i>Tarkennetaan</i>	<i>Tavoite-taso</i>	<i>Tavoite-taso</i>	<i>Tavoite-taso</i>	

* Uusi mittari

** Päivitetty tavoite TAE-tavoitteesta

¹ TOP 10 -indeksi on yleisesti käytetty tutkimuksen laadun arviointitapa. Indeksien arvon ollessa yhtä suurempi organisaation julkaisuista suurempi osa kuuluu eniten viitatuun kymmenyksen joukkoon kuin maailmassa keskimäärin. Indeksit lasketaan tietyn ajan kuluessa julkaistun aineiston perusteella jälkikäteen. Lähde: Web of science.

² Julkaisufoorumi (lyh. JUFO) on suomalainen tieteellisten julkaisukanavien luokitusjärjestelmä, jonka toteutuksesta vastaa Tieteellisten seurain valtuuskunta. JUFO-tasolle 2 tai 3 luokitellut julkaisut ovat tieteelliseltä tasoltaan korkeaa tai erinomaista tasoa. Ne kattavat yhteensä enintään 25 % JUFO-tasolle 1-3-luokiteltujen kanavien yhteenlasketusta julkaisuvolyymista.

³ Inspire- ja muiden soveltuvien rajapintapalveluiden kautta ladattujen aineistojen määrä. Päivitetty mittari aikaisemmasta, jossa mukana oli ainoastaan inspire-rajapintapalvelut.

⁴ Median arvio: 4-portainen asteikko: heikko - erittäin hyvä (Mediabarometri)

⁵ Arvio Syken mediaviestinnän toimivuudesta (8 osatekijää), 4-portainen asteikko: heikko - erittäin hyvä (Mediabarometri)

⁶ Arvio maineesta (8 osatekijää) 5-portainen asteikko: erittäin heikko - erinomainen (Mediabarometri)

⁷ Vuoden 2022 ja 2023 lausuntojen kokonaismäärä pitää sisällään myös Syken lakisääteiset tulvalausunnot.

4 Voimavarojen hallinta

4.1 Rahoitus

Suomen ympäristökeskuksen rahoitus koostuu valtion budjetin kautta kohdennettavasta toimintamenorahoituksesta, tutkimus- ja kehityshankkeiden hankerahoituksesta sekä palveluista perittävistä maksuista. Voimassa olevan kehityksen, vuoden 2024 tulo- ja menoarvioesityksen sekä ulkopuolista rahoitusta koskevien arvioiden mukaan Syken kokonaisrahoitus kehittyy seuraavasti:

TOIMINNAN RAHOITUS	2022 TP	2023 TP	2024 TA*	2025 Kehys	2026 Kehys	2027 Kehys
Suora budjettirahoitus, milj. €	26,1	26,7	27,5	29,6	28,9	27,6
	2022 TP	2023 TP	2024 TA	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite	2027 Alustava tavoite
Ulkopuolinen rahoitus, milj. €	41,0	47,2	50,0	46,0	45,0	42,0
Julkisen sektorin rahoitus	29,9	34,5	32,0	27,5	26,5	23,5
EU-hankerahoitus	5,7	6,6	10,5	11,0	11,0	11,0
Muu budjetin ulkopuolinen rahoitus	1,3	0,9	3,5	3,5	3,5	3,5
Maksullisen toiminnan tulot	4,2	5,2	4,0	4,0	4,0	4,0
Yhteensä	67,1	74,0	77,5	75,6	73,9	69,6

* Luvut vastaavat vuoden 2023 lopussa käytettävissä olleita tietoja.

4.2 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Syken henkilöstön määrän ennakoidaan vähentyvän, mutta kehityksen suuntaan liittyy epävarmuuksia. Henkilöstön kokonaismäärä riippuu sekä toimintamenorahoituksen että ulkoisen rahoituksen kehittymisestä. Henkilöstövoimavaroja kohdennetaan strategisten tavoitteiden sekä käytettävissä olevan rahoituksen mukaisesti.

Syken tavoitteena on säilyttää asemansa haluttuna työpaikkana sekä ammattilaisten että opiskelijoiden parissa. Huomiota kiinnitetään muutosten hallintaan, johtamisen ja esihenkilötoiminnan kehittämiseen, henkilöstön osaamisen ja työskentelytapojen kehittämiseen sekä työhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen. Erityisesti panostetaan tutkijoiden ja asiantuntijoiden kansainvälisen liikkuvuuden tukemiseen, liikkuvuuteen valtionhallinnon sisällä sekä työssäoppimisen tukemiseen.

Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen mittarit

	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
<i>Henkilötyön määrä (htv)</i>	661	682	680	660	650	630	TAE
<i>Henkilöstön määrän muutokset (htv)</i>	+12	+21	+2	Arvio	Arvio	Arvio	
<i>Sijoittuminen Universum- tutkimuksessa luonnontieteiden ammattilaisten /opiskelijoiden vastauksissa</i>	2./2.	2./2.	2./2.	2./2.	2./2.	2./2.	
<i>Yli 2 kuukautta ulkomailla työskennelleiden/ vaihdossa olleiden henkilöiden määrä (kpl)</i>	5	6	6	7	8	9	

<i>Henkilöstön kokemus esihenkilötyön onnistumisesta (VM-baron Esimiestyö -indeksi)*</i>	4,11	4,15	>4	>4	>4	>4	
<i>Henkilöstön kokemus työtyytyväisyydestä kokonaisuutena (VM-baro)</i>	3,8	3,85	>3,8	>3,8	>3,8	>3,8	
<i>Henkilöstön kokemus osaamis-, oppimis- ja uudistumismahdollisuuksista (VM-baro)*</i>	3,8	3,89	>3,8	>3,8	>3,8	>3,8	
<i>Sairauspoissaolot (työpäivää/htv)</i>	7,5	6,9	7,5	7,3	7,1	7,0	

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Tämä tulossopimus koskee vuosia 2024–2027. Sopimuksessa on otettu huomioon hallitusohjelman tavoitteet, ympäristöministeriön strategia, TAE 2024 tavoitteet sekä voimassa oleva julkisen talouden suunnitelma. Tulossopimus päivitetään vuosittain.

Mahdolliset poikkeamat tulossopimuksen toimeenpanon osalta käsitellään mahdollisimman nopeasti ja merkittävät poikkeamat raportoidaan tulosohtauksesta vastaaville Sykessä ja YM:ssä.

Tulossopimuksen kunkin budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa Valtiokonttorin asettamien aikataulujen mukaisesti. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa sekä puolivuotis-toteumaa tulosneuvottelujen yhteydessä. Raportointi tulostavoitteiden toteumista tapahtuu kaksi kertaa vuodessa digiTS-järjestelmään kesäkuun lopun tilanteesta 31.8. mennessä ja vuoden lopun tilanteesta Valtiokonttorin kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaisesti.

Tulossopimuksen toteutumista seurataan vuoden aikana YM:n ja Syken johdon kokouksissa. Tuolloin myös mahdolliset muutokset ja poikkeamat todetaan sekä sovitaan erikseen tarvittavista toimenpiteistä.

Tämä tulossopimus liitteineen on voimassa 1.1.2024 - 31.12.2027.

Juhani Damski, kansliapäällikkö, ympäristöministeriö

Leif Schulman, pääjohtaja, Suomen ympäristökeskus

6 Liitteet

Liite 1 Riskianalyysi

Riskianalyysin yleiskuva

Syken tuottama tieto ja työkalut tuottavat lopulta vaikuttavuutta vasta käytössä. Monien tavoitteiden osalta vaikuttavuuden saavuttaminen onkin riippuvaista siitä, ottavatko kumppanit tarjottuja työkaluja käyttöön tai välittykö tutkittu tieto päätöksenteon prosesseihin. Kumppaneiden vähentynyt kiinnostus esim. kiristyneiden taloussuhdanteiden vuoksi tai käytettävyydessä olevien puutteiden vuoksi voivat vähentää tarjottujen työkalujen ja tietoaaineistojen hyödyntämistä. Poliittisilla päätöksillä on myös vahva vaikutus Syken tavoitealueiden yleiseen kehittymiseen ja sitä kautta myös Syken tavoitteisiin pääsyyn. Kiristynyt taloustilanne haastaa monia toimijoita, myös Sykeä. Ympäristöhallinnon uudelleen organisointi voi aiheuttaa hitautta kumppanuustoiminnan ja tiedonkulkumallien kehittymiseen.

Vaikuttavuustavoite	Riskiarvio
vähäisiä riskejä tunnistettuja riskejä, joille hallintakeinot määriteltävissä isoja tunnistettuja riskejä, joille hallintakeinoja vaikea määritellä	
1. HIILINEGATIIVINEN SUOMI ON PYSÄYTTÄNYT LUONTOKADON JA SAASTUMISEN	
2. VIHREÄ SIIRTYMÄ ON KASVUN PERUSTA	
3. ELINYMPÄRISTÖT JA UUDET RATKAISUT TUKEVAT SUJUVAA ARKEA KAIKISSA ELÄMÄNTILANTEISSA	
4. YHTEISKUNNALLINEN PÄÄTÖKSENTEKO OHJAA VIHREÄN SIIRTYMÄÄN	

**Asiakirja: SYKE/2023/2228-2 Ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen välinen tulossopimus
2024-2027**

Seuraavat henkilöt (organisaationimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä) ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti. / Följande personer (i bokstavsordning efter organisationens namn) har undertecknat detta dokument elektroniskt. / This document has been electronically signed by the following persons (in alphabetical order according to their organization's name):

Leif Schulman, Suomen ympäristökeskus

VN/18636/2024-YM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: